

Abstrakt

Cílem práce je přispět k poznatkům o aktivitě a distribuci raků, zejména raka pruhovaného *Faxonius limosus*, na potápěčských lokalitách v České republice vlastním terénním pozorováním a zapojením potápěčské komunity v rámci občanské vědy. Pozorování aktivity raků probíhalo na dvou populárních potápěčských lokalitách, Lomeček a Barbora, kde byla sledována denní a noční aktivita raků prostřednictvím přístrojového potápění. Použití podvodního dronu se ukázalo jako neefektivní kvůli nízké populační hustotě raků a technickým omezením.

V důsledku řady nepříznivých faktorů bylo získáno jen omezené množství dat. Výsledky sledování i tak ukázaly, že aktivita raků pruhovaných byla ve všech ročních obdobích výrazně vyšší v noci ve srovnání s denní aktivitou, přičemž nejvyšší denní i noční aktivita byla zaznamenána na Lomečku v létě. Aktivita na podzim a na jaře byla na obou sledovaných lokalitách pravděpodobně spojena s obdobím páření. Nebyla pozorována vysoká denní aktivita v zimním období.

Potápěčská komunita byla zapojena do sběru dat prostřednictvím dotazníků, kam dodávali informaci o aktivitě raků na jednotlivých lokalitách. Přestože byla odezva nízká, podařilo se z dostupných internetových zdrojů informace aktivně dohledat a vytvořit mapu distribuce raků na potápěčských lokalitách v České republice. Byla také doložena řada lokalit s výskytem raků (říčního a pruhovaného), které nejsou podchyceny státní ochranou přírody.

Absence invazního raka signálního na lokalitách je povzbudivá, nicméně je třeba důsledného monitorování a osvěty potápěčské a rybářské komunity, aby se zabránilo dalšímu šíření invazních druhů raků a račího moru.

Klíčová slova:

rak pruhovaný; denní aktivita; sezonalita; občanská věda; pasivní občanská věda; distribuce raků; přístrojové potápění